

červen
06 89

ZPRÁVODAJ DEMOKRATICKÉ INICIATIVY - spravodaj demokratickej
iniciatívy - ZPRÁVODAJ DEMOKRATICKÉ INICIATÍVY - spravodaj
demokratickej iniciatívy - ZPRÁVODAJ DEMOKRATICKÉ INICIATÍVY - spravodaj
demokratickej iniciatívy - ZPRÁVODAJ DEMOKRATICKE
INICIATÍVY - spravodaj demokratickej iniciatívy

červen
06 89

--- PROHLÁŠENÍ DEMOKRATICKÉ INICIATÍVY ---

V nadväznosti s politickým zámyslom tejto organizácie protistalinistického
hnutia spravidelne v Pizne vydala N.Š. následujúce vyhlásenie:

Prohlásenie

10.5.1989

V sobotu dňa 6.kvätna 89 zasadla polícia v Pizne podľa organizač-
torov žene oklášarého vstájanja protistalinistického hnutia, svo-
jako na pamiatku osvobodnej zápasu s ňou spravodaj armáda v kvé-
na 1945.

Polícia má svůj smysl. V dobe domá "vymolovaného"
a porovnaného stalinistického pojati politik džia má zmysel, aby naša
časé považovali osvobodnej Československa v.č. 1945 nášli sa výslo-
dok boje proti sovetským armádám, ale armád všetkých štátov protistalinisticko-
vé koalície, jak tomu skutočné bylo. Toto pojeti je v súlade s našou
vlastnou postojom stalinistické a nepostupujúce éry s vypojuje národni
s štátmi Západu a s nechtú spolupracovať s nimi.

V dnešní době, v době postupujúceho helsinského procesu, v době pila-
rické spolupráce medzi vyročnými národmi a v době, kdy padajú vzniklé
bariéry medzi Východom a Západom, predstavujú takové situácie, jako byli
nášah pivoňské policie, nejaka medzinárodná násilí, ale s politickými
of societizmusu, jakož aj proti spoločnej zájmu
národné a proti našim s jejím spolupráca. Je třeba, aby som
si toho byli vědomi.

Demokratická iniciatíva

--- ZPRÁVA O DRUHÉM SETKANÍ ZÁKROPOJ DEMOKRATICKÉ INICIATÍVY Z ČESKA A MORAVY A JEHO PRACOVNÉ VÝSLEDKY ---

Dňa 13.5. 1989 sa v Prahe konalo druhé setkání zástupcov Demokratickej
iniciatívy z Česka a Moravy. Hlavnou témou bola Helsinská
iniciatíva k demokratizácii ČSSR jako předpoklad k vypracování demo-
kratické ústavy. Zvláštní pozornost věnovali účastníci setkání pře-
chodnému kooperativnímu období, jež by mělo předcházet vyhlášení
nové ústavy a vypracování nového volebního zákona. Toto přechodné
demokratické období by zejména mělo vytvořit optimální podmínky
pro veřejné a svobodné předkládání návrhů a verzí ústavy a voleb-
ního zákona.

Účastníci setkání se n.č. seznámili s tím, že k otázkám ústavy se
už veřejně vyjádřili ústřední tajemník Čs. strany socialistické Jan
Škoda. V jeho referátu na redávním zasadání 8.5. této strany byly ob-
saženy některé státoprávní texty, jakž by se mohly stát základem nové
ústavy. Demokratická iniciatíva sajně stanovisko k blávnému vyhlá-
sání referátu J.Škody, v něm vysvětlil, v čem se její představa zho-
dují s postojem ČSS a kde má s ním kritické výhrady.

Na setkání byla dále navržena řada konkrétních úprav v zákonodár-
né a správni oblasti, jež by se měly realizovat v rámci přechodné-
ho kooperativního období. Byly též načrtnuty základní principy,
jakkž by se má řídit proces návrhování a schvalování ústavy, a zá-
kladní směry, na nichž by nová demokratická ústava měla být po-
stavena. Všechny podněty, vzešlé z diskuse, byly předány helsinské
demokratické iniciatívy k dalšímu zpracování.

Kromě toho se diskutovalo o programových zásadách hnutí a o rozdělení práce mezi jeho účastníky.

Setkání, jehož se zúčastnilo několik desítek lidí, byli přítomni zástupci dalších nezávislých aktivit: KČSÚ (Rudolf Bařtěk), Nezávislého mírového sdružení (Tomáš Dvořák a další), Holsinského výboru a VOMSU (Václav Malý) a Klubu právní podpory (Roman Rákosník a Luboš Kohout).

X X X X

+++ PETICE DEMOKRATICKÉ INICIATIVY +++

Dne 1.5. 1989 byla na prvomájové manifestaci v Táboře zadržena účastnice našeho hnutí Renáta Pánová. D.I. na její perzekuci reagovala touto peticí:

13.5.1989

Prvního května 1989 byla v Táboře na prvomájové manifestaci zadržena účastnice Demokratické iniciativy Renáta Pánová. Bezprostředním důvodem jejího zadržení bylo to, že rozvinula transparent s nápisem: "Dialog, ne obušky a celý věznic. Havel, Dvořák, Marvanová, Petrová, Jirous." Po provedení donovní prohlídky a po výsledku byla obviněna podle § 165/1 ze schvalování trestného činu. Renáta Pánová je vyšetřována na svobodě.

Považujeme obvinění Renáty Pánové za zcela neopodstatněné, protože je v příkrém rozporu se závazky, které na sebe vláda ČSSR vzala podpisem závěrečného dokumentu KESÉ ve Vídni. Jde jmenovitě o odstavec 13.5 Principů (signatářské státy budou "respektovat právo svých občanů aktivně přispívat, samostatně nebo společně s jinými, k rozvíjení a ochraně lidských práv a základních svobod") a o odstavec 13.8 Principů (stát má "zajišťovat, aby ani osoba, která vykonává nebo vyjadřuje úmysl vykonávat nebo se snaží vykonávat" základní lidská a občanská práva a svobody, "nebyla v důsledku toho jakýmkoli způsobem diskriminována"). Žádáme, aby trestní stíhání Renáty Pánové bylo neprodleně zastaveno a vyjadřujeme jí svou podporu a solidaritu.

Za Demokratickou iniciativu

Bokumil Doležal
Martin Litomiský
Emanuel Mandler

Karel Štindl
Eva Štolbová

(a dalších 46 podpisů z Prahy, Brna, Ostravy, Tábora, Šternberka, Vsetína, Plzně, Karlových Var, Plané nad Lužnicí atd.)

-V souvislosti s trestním stíháním Renáty Pánové otiskujeme dále v plném znění dopis přátel z Plané nad Lužnicí adresovaný Okresní prokuratuře v Táboře:

JUDr. Věra Nevá, okresní prokurátorka
Okresní prokuratura Tábor

Paní prokurátorko,
vyšetřovatelem Okresní správy VB v Táboře bylo zahájeno trestní stíhání proti Renátě Pánové, nar. 3.3.1971, bytem Politických vězňů 1632, Tábor. Jmenovaná byla obviněna ze schvalování trestného činu, podle § 165 odst.1 Trestního zákona. Z tohoto trestného činu se měla dopustit tím, že v průběhu letošních prvomájových oslav v Táboře rozvinula před tribunou transparent s textem: "Dialog, ne obušky, ne celý věznic". K tomuto textu byla připojena jména některých současných politických vězňů, konkrétně Václava Havla, Ivana Jirouse, Jany Petrové, Tomáše Dvořáka a JUDr. Hany Marvanové. Toto bylo tedy kvalifikováno jako veřejné schvalování trestné činnosti.

Protestujeme proti tomuto absurdnímu obvinění, protože na textu transparentu není nic, co by mohlo být vykládáno jako spáchání trestného činu podle § 165 Trestního zákona. Naplnění hesla "Dialog, ne obušky, ne celý věznic" je snad přáním každého rozumného občana v této zemi. Pouhé nikterak nekomentované připojení uvedených jmen nelze také v žádném případě považovat za schvalování trestné činnosti.

Vznesené obvinění a zahájení trestního stíhání pokládáme proto za akt nespravedlivé msty za angažované vystoupení Renaty Pánové, členky Demokratické iniciativy, která pouze realizovala své Ústavou zaručené právo na svobodu projevu - čl. 23 Ústavy ČSSR a dále např. čl. 19, odst. 1 a 2 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech.

Nemáme-li naši oficiálními představiteli pronášená slova o přestavbě společnosti, o demokratizaci a o nutnosti angažovaného vystupování občanů, brát jako pouhé plané fráze, musí být trestní stíhání Renaty Pánové okamžitě zastaveno.

Věříme, že náš podnět nezanedbáte a kladně vyřídíte.

V Praze 13. května 1989.

(Za správnost podpisů ručí Jan Zima, Nad Hájmanem 181,
391 11 Planá nad Lužnicí)

X X X X

+++ DOPIŠ DEMOKRATICKÉ INICIATIVY PROF. ZDENĚKU DIENSTBIERGVI +++

Vzhledem k opětovnému zatčení loňského mluvčího Charty 77 Stanislava Devátého a z obav o jeho zdravotní stav obrací se D.I. na předsedu Výboru čs. veřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci prof. Zdenka Dienstbiera s touto naléhavou žádostí:

Výbor čs. veřejnosti pro lidská
práva a humanitární spolupráci.

k rukám předsedy prof. Z. Dienstbiera
Opletalova 13, Praha 1

Praha, 16.5.1989

Vážený pane profesore,

během letošních prvomájových manifestací zasáhla čs. policie nevybíravým způsobem proti občanům, kteří se nějak odchýlili od běžného vynuceného ceremoniálu. Tak byla postižena mj. i účastnice našeho hnutí Renata Pánová. Zdaleka nejnaléhavější je ovšem případ loňského mluvčího Charty 77 Stanislava Devátého, na něhož jako na jediného byla v důsledku jeho účasti na prvomájové manifestaci uvalena vazba. Celá záležitost je o to vážnější, že je v tomto roce zatčen už podruhé, že během prvního věznění držel po třicet dní hladovku a nyní ji opět obnovil. Když se čs. orgány rozhodly Devátého znovu zatknout, bylo jim známo jak to, že je v důsledku první hladovky velmi fyzicky vyčerpaný, tak to, že v případě opětovného uvěznění bude v hladovce pokračovat.

Máme vážné obavy o život Stanislava Devátého. Navíc si vůbec nejsme jisti, zda si odpovědní činitelé jsou schopni představit, co by znamenala jeho smrt. Proto se na Vás obracíme se žádostí, ahyste se v duhu poslání, které jste si sami vytýčili, zasadili o jeho okamžité propuštění s vazby.

Za Demokratickou iniciativu

Bohumil Doležal
Vinohradská 6
Praha 2

Emanuel Mandler
Nad lesním divadlem 1213
Praha 4

+++ DOKUMENTY DEMOKRATICKE INICIATIVY K DISKUSI NA ZASEDANI PRED-
+++ SEDNICTVA CS. STRANY SOCIALISTICKE +++

Jako další krok v rámci Helsinské iniciativy k demokratizaci Československa a zároveň k celospolečenskému dialogu v naší zemi obrací se D.I. tímto dopisem na ústředního tajemníka ČSS Jana Škodu a zároveň následujícím prohlášením vyzývá ke koordinaci snah po přípravě nové ústavy ČSSR v podmínkách přechodného demokratizačního období a k urychlenému zorganizování celospolečenské diskuse na toto téma. K vlastním návrhům D.I. na toto téma se vracíme ve zvláštním čísle našeho Zpravodaje.

Pan
Jan Škoda
ústřední tajemník ČSS
nám. Republiky 7, Praha 1

V Praze dne 19.5.1989

Vážený pane,

Demokratická iniciativa vzala s pozorností a zájmem i a vědomí zprávu, kterou jste přednesl na zasedání ústředního výboru Vaší strany a která je věnována otázkám demokratizace naší společnosti, přípravy nové ústavy a nového volebního zákona. Vzhledem k významu této zprávy jsme se rozhodli reagovat na ni veřejným prohlášením, které Vám zasíláme v příloze. O zmíněných otázkách hodláme veřejně hovořit i nadále, a pokračovat tak v diskusi.

Jak takové diskusi samé, tak věci demokratizace naší společnosti by jistě prospěla debata účastníků našeho hnutí s členy Vaší strany. Víme, že organizace NF kontakty s nezávislými skupinami až dosud odmítaly. Jestliže je v tomto případě navrhuje, činíme tak v přesvědčení, že kroky v tomto směru jsou nezbytné a že si je zájem naší společnosti dříve nebo později vynutí.

Za Demokratickou iniciativu

Martin Litomiský
Doudova 6
Praha 4

Emanuel Mandler
Nad lesním divadlem 1213
Praha 4

PROHLÁŠENÍ

Demokratická iniciativa považuje za užitečné veřejně reagovat na zasedání předsednictva Čs. strany socialistické, na kterém ústřední tajemník strany p. Jan Škoda přednesl zprávu "Účast ČSS na rozvoji socialistické demokracie". V této zprávě jsou veřejně podány:

- pojetí demokratizace naší společnosti;
- pojetí zásad nové ústavy ČSSR a nového volebního zákona.

Vzhledem k tomu, že ve zprávě p. Škody se oba výše uvedené pohledy celkem logicky překrývají, budeme obdobně na zprávu ČSS reagovat. Domníváme se, že jejím zveřejněním vzniká podklad pro veřejnou diskusi jak o skutečné demokratizaci, tak o zásadách nové ústavy a nového volebního zákona.

Demokratická iniciativa oceňuje, že strana Národní fronty uznává demokratické požadavky, zejména požadavek nezávislosti soudů, svrchovanosti zákona, priority zastupitelstev nad administrativou, požadavek nového zákona shromažďovacího, nadřazenosti volených orgánů v činnosti národních výborů aj.

Předložené návrhy nevyčerpávají celkový rozsah a všechny úrovně společenského života, což je podle našeho názoru v tomto stádiu důležitě logické. Předpokládáme, že diskuse, k níž bychom také chtěli přistoupit, nezanechá přirozené souvislosti a doplní další státoprávní zásady potřebné k demokratizaci naší společnosti, k vytvoření nové ústavy a nového volebního zákona. Z takové veřejné diskuse nelze vyloučit ani otázky související s hospodářskými reformami a s hospodářskými a sociálními právy občanů.

Demokratická iniciativa chce upozornit na některé prvky ve zmíněné zprávě ČSS, které jsou podle našeho názoru poplatné dostatečným potřebám demokratickému systému a tomu odpovídajícímu myšlení.

Především je to představa, že nepřekročitelným rámcem československého politického života má být i v budoucnosti počítaná upravená Národní fronta. Instituce Národní fronty slouží od počátku nonpolitickému a umrtvení politického života; jakýkoli politický pluralismus je v jejím rámci nemožný (viz jednotné státní odhory, SSH, omezení v činnosti stávajících politických stran, nemožnost ustanovit nezávislé skupiny a sdružení atd.)

S tím nřejmě souvisí názor, že stalinský model společnosti, vzniklý při počátečních výstavách socialismu, kdy prý "státní aparát musí vzdát se některých mechanismů demokratické vlády", je nutný nebo alespoň funkční. Považujeme nezaujatý rozbor vzniku a mechanismu represivního systému vlády v Československu za nezbytnou součást diskuse o současné demokratizaci společnosti.

Na toleranci k represivnímu systému, kterou považujeme za nevhodnou, navazuje představa, podle níž již v nynějším Československu existuje v politickém mechanismu většina "institucí a pravidel potřebných k fungování (socialistické) demokracie jako aktivní a reálné účasti nejširších vrstev občanů na rozhodování o veřejných záležitostech". Naopak. Autoritativní režim dřívější demokratické instituce a pravidla zčásti umrtvil, zčásti odstranil.

Tycházíme-li však z opaku, můžeme dojít až k tvrzení, že "mnoha prosazovat byt třeba i rozumné a společensky užitečné změny způsobem, který existujícím pravidlům politického života u nás není vlastní, povede nikam jinam, než k narušování společenské stability, k snižování schopnosti politického mechanismu dobírat se užitečným výsledkům". Mrzí nás, že v demokraticky orientované zprávě ČSS je obsažena tato úliha represi. Jde přece - kromě jiného - o činnost nezávislých aktivistů, jejichž úsilí o demokratizaci společnosti skutečně existujícím pravidlům politického života u nás není vlastní. Právě tak je tomu s články dokumentů holsinského procesu, s jeho duchem a převažujícími tendencemi.

Demokratická iniciativa považuje za vhodné vstoupit do diskuse s následujícími tématy:

- humanizace československého právního řádu a holsinský proces
- politický pluralismus a Národní fronta
- souvislost ústavních změn s hospodářskými reformami.

Demokratická iniciativa se ve svých skupinách začne těmito tématy zabývat.

Demokratická iniciativa

za správnost:

Emanuel Mandler
Nad lesním divadlem 1213
Praha 4

- 5 -

+++ DOPIS DEMOKRATICKÉ INICIATIVY ŠÉFREDAKTOROVÍ RUDÉHO PRÁVA +++
+++ ZDEŇKOVÍ HOŘENÍMU +++

V duchu úsilí o dialog o závažných otázkách socialistického charakteru vznikl rovněž další dokument D.I. - dopis šéfredaktorovi Rudého práva s návrhem na uveřejnění celé problematiky sporného vodního díla Gabčíkovo - Nagymaros v československém tisku, jež by umožnilo nezaujaté objektivní posouzení a vedlo by k řešení krize:

P.T.

Zdeňk Hoření
šéfredaktor Rudého práva
Na poříčí 30, Praha 1

V Praze dne 19.5.1989

Vážený pane šéfredaktore,

obracíme se na Vás s návrhem týkajícím se sporu o vodní dílo Gabčíkovo - Nagymaros a jeho postavení s maďarské stranou. Tento spor hrozí nejen pokazit sousedské vztahy mezi NDR a ČSSR, ale také vyvolat emoce a posily nenávisť v řadách obyvatelstva. To by odvedlo pozornost od politických a věcných aspektů této záležitosti.

Na československé straně k tomu, bohužel, jsou vhodné podmínky. Stejně jako v případě jiných gigantických děl stalinové a brežněvovské epochy s převážně problematickým národohospodářským významem, které navíc zasahují do života lidu, jeho životních a ekologických podmínek, nepředcházela uskutečnění projektu vodního díla Gabčíkovo - Nagymaros žádná veřejná diskuse, a dokonce ani informační kampaň. Také veřejná informovanost během stavby vodního díla nesvybočovala z rámce tehdejších zvyklostí (soutěžení - brigády - kubíky, atd); výsledkem je, že my, československá veřejnost nevíme dnes o problematice tohoto projektu vůbec nic. Vzhledem k jedностranným informacím, které jsou k dispozici, nejsme ani připraveni kriticky posoudit projekt tohoto vodního díla a jeho realizaci.

Máme za to, že je povinností československých sdělovacích prostředků pokusit se tento nedostatek alespoň částečně napravit: nekonala-li se veřejná diskuse za účasti odborníků před uskutečněním projektu, měla by být uspořádána nyní, a to co nejdříve. Kromě toho, že veřejnosti by se dostalo nezbytné informovanosti, mohly by z takové diskuse vyplynout i kvalifikované náměty pro co nejeftivnější postup československé strany v této kritické fázi stavby.

Vážený pane šéfredaktore! Navrhujeme, aby váš list - nejlépe ve spolupráci s ostatními československými sdělovacími prostředky - takovou diskusi uspořádal.

Za Demokratickou iniciativu

Martin Litomický
Doudova 6
Praha 4

Manuel Mandler
Nad lesním divadlem 1233
Praha 4

Na vědomí:

Ministerstvo lesního a vodního hospodářství ČSSR

X X X X

+++ DOKUMENTY DEMOKRATICKÉ INICIATIVY ADRESOVANÉ KONFERENCI KBSE +++
+++ O LIDSKÉ DIMENZI V PARIŽI +++

Dílečtěle tento dopis a prohlášení vedoucímu misijnímu delegace na další konferenci KBSE v Paříži. Prohlášení analyzuje skutečný stav poměrů v otázkách lidských práv v Československu, který je stále v kontextu se závazky, která ČSSR přijala na posledním zasedání NDR ve Vídni a počk-

dala pana van der Stoopa, aby jeho text předložil účastníkům schůzky

Pan
van der Stoop
vedoucí nizozemské delegace
na schůzce KBSE o lidské dimenzi
v Paříži 30.5. - 23.6. 1989

V Praze dne 23. května 1989

Vážený pane!

Obraťme se na Vás nejen jako na vedoucího nizozemské delegace na následné konferenci o lidské dimenzi KBSE, ale i jako na významného činitele Mezinárodní helsinské federace, jako na známého demokratického politika a obhájce lidských práv. Shrneme Vás požádat, abyste na následné konferenci KBSE v Paříži tlumočil naše znepokojení nad tím, že tuhé polovojskové mechanismy v civilním životě Československa, které deformují život velké většiny jeho obyvatel, nedoznaly od vídeňské schůzky pozitivních změn, ačkoli se tak podle litery i ducha jejího závěrečného protokolu mělo stát. Nejde nám o bezprostřední protesty mezinárodní veřejnosti, ale vzhledem k povaze věci zejména o to, aby problémy, o kterých se zmínujeme, byly na mezinárodním fóru formulovány jednak ve vši závažnosti pro naši zem a pro její obyvatelstvo, jednak jako významná součást Helsinského procesu.

Z výše uvedených důvodů Vás žádáme, abyste se této věci ujal a seznámil účastníky pařížské schůzky s příloženým prohlášením Demokratické iniciativy.

Za Demokratickou iniciativu

Bohumil Doležal

Emanuel Mandlor

Prohlášení Demokratické iniciativy u příležitosti zasedání
konference o lidské dimenzi KBSE v Paříži

Demokratická iniciativa, jedna z nezávislých politických aktivit, které v současné době působí v Československu, chce využít pařížského zasedání konference o lidské dimenzi KBSE k tomu, aby upozornila na existenci polovojskových mechanismů v civilním životě ČSSR i na to, že od vídeňské následné schůzky KBSE, ukončené v lednu t.r. nenastala v tomto stavu pozitivní změna.

Polovojskové mechanismy trvají v civilním životě ČSSR již čtyři desetiletí, přičemž v posledních dvaceti letech - od takzvané normalizace - jejich působení a záporný vliv na společenský život země rostou.

Za celou tuto dobu se zejména nashromáždila účinnost zákonných zá-
kazů vztahujících se k přirozeným právům a svobodám jednotlivců v běž-
ném, každodenním životě. Jednotlivci je zejména zapovězeno vlastnit vý-
robní prostředky a samostatně podnikat v oboru výroby, obchodu i služeb
(kromě drobných výjimek, které jsou v tomto kontextu zanedbatelné). Prá-
vě nyní se prokazuje, že toto dlouhodobé omezení přirozené lidské akti-
vity má za následek výrazné ochuzení společenské nabídky spotřebního
 zboží i ochromení celých nenahraditelných oblastí služeb (zdravotnictví).
Tak se potom zákaz vlastnit a podnikat projevuje v podstatném zeslabení
a deformování práv člověka jako spotřebitele, přičemž o spotřebitelských
svobodách je v takových poměrech těžko hovořit.

Výše uvedené nesvobody a jejich důsledky se ve zvláště zřetelných ob-
rysech projevily letos, tedy již po podepsání závěrečného dokumentu ví-
deňské následné schůzky KBSE. V této době některé socialistické státy po-
kračují v boji s obdobnými hospodářskými potížemi urychleným omezováním
a přímo rušením zákazů individuálního vlastnictví a podnikání. Proti tomu

československá vláda neprojevila až dosud ani náznak ochoty postupovat tímto směrem.

V důsledku toho se však také nezmírnilo, naopak zintenzívnilo působení polovojských prvků v civilním životě, o které nám zde jde především.

Je založeno na nevidaném, státem řízeném monopolu vlastnictví a podnikání a na státním monopolu centrálně řízených odborů. Svoboda volby vzdělání a povolání je navíc silně omezena jednotně řízenou kádrovou politikou. Nemí naděškou hovořit o tom, že obyvatelstvo žije v polovojském vztahu ke státu, a že tím jeho materiální i duchovní život postihují těžko napravitelné škody. Obrana proti tomu je obtížná; celý tento autoritativní systém je pojištěn rovněž monopolem v oblasti politiky, administrativy a soudnictví, který zajišťuje neměnnost základů a zásad dosavadního stavu.

Demokratická iniciativa má za to, že v této zarputile bráněné a nehybné struktuře nicméně již existují cizorodé a nové, demokraticky orientované prvky. Na čelném místě to platí o nezávislých aktivitách, jejichž demokratizační úsilí směřuje z různých stran proti hospodářským, odborovým a politickým monopolům, a tím i proti polovojským mechanismům v civilním životě Československa.

Přestože legalnost nezávislých aktivit je nezvratně podložena článkem číslo 26 Principů vídeňského protokolu, jsou nejen terčem stálých útoků ze strany československých státních orgánů, ale i pronásledování a represí. Legalita jejich činnosti je bez udání důvodů popírána, jejich členové jsou šikanováni a často i vězněni. To je jedna z hlavních překážek demokratizace v ČSSR.

Domníváme se, že podpora legality československých nezávislých skupin a jejich činnosti, směřující k demokratizaci a realizaci lidských práv, by pařížské zasedání o lidské dimenzi podpořilo nejen síly, které usilují o uvedení článků a idejí helsinského procesu do života, ale i tendence a činitele působící proti monopolizaci, pro všeobecnou pluralitu a proti polovojským mechanismům a stereotypům v civilním životě obyvatel Československa.

V Praze dne 22.5.1989

Bohumil Doležal
Ilija Storoženko
Emanuel Mandler
Stanislav Trávníček

Martin Litomiský
Karel Štindl
Eva Štolbová

- zakládající členové hnutí Demokratická iniciativa

za správnost: Emanuel Mandler

X X X X

+++ ÚVAHA NA AKTUÁLNÍ TÉMA +++

Zemětřesení nejen v Arménii

Zemětřesení v Arménii v prosinci minulého roku vzrušilo většinu našich občanů. Vytrhlo je z lhostejnosti. Mnozí na pomoc svým bližním něco věnovali. Jeden starší vyrýsky, druhý koupil přikrývky, jiný věnoval ze svého rozpočtu určitou částku peněz.

I u nás probíhá zemětřesení. S větší nebo menší intenzitou již padesát let. Menchává kámen na kamení v našem kulturním, právním, politickém povědomí. Fustoší naši morálku a jako když nemá konce. Jsme ušetřeni náhlých katastrof a ztrát na lidských životech, které by s námi pohnuly. A jen nemohou přenýšlí, aby zákonitostí našeho zemětřesení odhalili.

Neдавно jsem v jistém neoficiálním zpravodaji četl dopis jedné čtenářky. Byla podepsána jen začátečními písmeny a myslím, že byla prodavačka.

Na tom nesejde, napsala po nezávazném zaměření v lednu na Václavské náměstí: "měli bychom zaplavit vládní instituce dopisy". Možná, že ta není úplně přesná.

A tak mám návrh. Věnujme trochu ze svého časového rozpočtu a napišme dva, tři dopisy za rok. Kam? Máme vládu a noviny. Máme politické strany, parlamenty a další výbory. A všichni s větší nebo menší ochotou musí naslouchat našemu hlasu. Jak to napsala ona paní.

Nepišme o tom, že nám přivezli na odloučené pracoviště studené knedlíky, nebo o tom, že pětadvacítka zase nejela. Nemluvme tam, kde není co říci. Mluvme tam, kde by rádo bylo slyšet mlčení. Tím nechtím říci, že mám rád studené knedlíky a rád čekám na reifyži. Otuzujme "ty nahore", otuzujeme tím i sebe. Studená voda nikomu neškodí. A to není zvyklý, ať si zvyká. Vznášíme politické problémy, o kterých se nesmělo padesát let mluvit.

Že neumím psát, nebo neumím myslet? Myslet bolí, psát se můžeme naučit. A že to, co napíšu, už někdo napsal? Třeba stokrát a lépe? To je dobře. O originalitu přece nejde. A jestli stejnou věc napíše ještě tisíc dalších? Výborně.

Nebude to jistě jediný způsob, jak s naším zaměřením pohnout. Ale musíme sami. Nikdo nám zde nepomůže. Čekat, že "to tady někdo dá do pořádku", je stejné, jako nečekat vůbec na nic! Projevme se!

Dr. R.S. z Liberce

X X X X
+ + + LISTARNA DEMOKRATICKÉ INICIATIVY + + +

...přesto, že jsem již dlouho nepochybně držel Váš Zpravodaj, dovoluji si napsati úvahu o moci a politickém uvědomění.

Moc, která chce za každou cenu přetrvat, se vždy obrací o podporu k nejzaostalejším vrstvám a pak se jejich primitivní síle sama přizpůsobuje. Měli by to udělat obráceně, spojit se s tím nejlepším v národě. Vytvořit jednotu všech poctivých lidí proti již dávno vytvořené jednotě příživníků. Osvobodil-li socialismus člověka od vykořisťování člověkem, neměl by ho ponechat napospas vykořisťování ze strany státu.

.... Před domem, kde jsem žil, byl trávník. Pak kdosi přišel, kus trávy zryl, upravil záhony, vysázel květiny, natřel kus plotu. Všichni to viděli. Pak se zjistilo, že to dělal hlavně proto, aby to všichni viděli. Potřeboval cosi od uličního výboru. A pak se na tom záhonu a plotu vystřídali ti, kteří čas od času potřebovali demonstrovat svůj vztah k poměrům.

Jsem rád, že snad už dnes na záhonu pracují jenom ti, kteří mají vztah ke květinám. Politické uvědomění nemá nic společného s kádrovými záhony ani s ploty na vytírání očí. Dosud tato garnitura těch, kteří podmiňovali staré řády, neuspěla v úloze tvůrce nových pořádků. Je to úplně jiný úkol.....

R.W.

...Jestli dovolíte, rád bych Vás seznámil s obsahem dopisů, kterými jsem se snažil atakovat ÚV KSČ s nedostatku jiných příležitostí, jako jsou podpisové akce, které jaksi ten náš severomoravský kout míjejí...

2.4.89 Průběh posledního sasedání ÚV KSČ ukázal, jak velká mezera dělí ve skutečnosti - i přes tolik proklamovanou jednotu - vedení KSČ

z celého státu od nás pracujícího lidu. Téma bylo dáno: školství. Jeho stav nemůže být jiný, než je stav celého našeho hospodářství a společnosti vůbec, tedy neobdobrý, možná krizový. Ale právě proto se mělo hovořit o daleko důležitějších a naléhavějších otázkách. To, co jste předvedli je názornou ukázkou "strkání hlavy do písku".

V těsném sousedství našeho státu se v současné době odehrávají převratné věci..... jsou samozřejmě středem nejen naší, ale i světové pozornosti. Vy však okolo nich procházíte - jistěže jen jako - jakoby se nás vůbec netýkaly. A přitom to, co se dnes děje v Maďarsku, Polsku i v samotném SSSR, je předehrou k tomu, co se zcela zákonitě musí jednou odehrát i u nás!

ing. B.K.

..... Teprve v období "glasnosti" vidíme, ako to stranické vedenie celých rokov viedlo. Celá naša ekonomika, celé naše bytie sa ocitlo na okraji priepasti. Naše masmédiá sú plné toho, ako sme zaostali. Zdevastovaná príroda, zastaralé stroje a zariadenia vo všetkých závodoch, chýbajú nám devízy na nákup z kapitalistických štátov a naše zdravotníctvo, to je hroza, ako to tam vyzereá. Od základu treba všetko prebudovať. Aj politický systém; zaviesť demokraciu, zabezpečiť ľudské práva, atď.

M.T. ze Sereď

X X X X X X

xx Redakce se omlouvá za opravu data v tiráži tohoto čísla xx

Podněty a připomínky zasílejte laškově na adresu:
Jan Scheinost, Nad alejí 19, Praha 6, PSČ 162 00

Vyhotovení tohoto exempláře nás stálo 3,- Kčs